

YEŞİL BÜLTEN

EĞİTİM VE EKONOMİK
ARAŞTIRMALAR ŞUBESİ

MAYIS 2024

MAYIS AYI

YEŞİL HABERLER BÜLTENİ

- Avrupa Parlamentosu Net Sıfır Sanayi Yasası mevzuatları onayladı. Yeşil Mutabakat Sanayi Planı'nın temel parçası olan düzenleme kapsamında, net sıfır teknolojiler için AB üretim kapasitesinin, 2030 yılı itibariyle beklenen AB talebinin en az %40'ına ulaşması ve bu teknolojiler için 2030 yılına kadar küresel talebin %15'inin de AB'de üretilmesi hedefi ortaya konulmaktadır. Desteklenecek teknolojiler arasında tüm yenilenebilir teknolojiler, nükleer, sanayinin dekarbonizasyonu, şebeke, enerji depolama teknolojileri ve biyoteknoloji yer almaktadır. [Ayrıntılar...](#)
- Avrupa Komisyonu tarafından "AB dışındaki tesis operatörleri için sınırda karbon düzenleme mekanizması (SKDM) uygulamasına ilişkin rehber" in, Komisyon tarafından hazırlanan Türkçe çevirisi yayımlanmıştır. Kılavuz, geçiş döneminde (1 Ekim 2023 - 31 Aralık 2025) SKDM'nin uyumlu bir şekilde uygulanmasını desteklemek amacıyla Avrupa Komisyonu tarafından sağlanan bir dizi kılavuz belgenin ve elektronik şablonun bir parçasıdır. SKDM'ye ve sabit tesislerin izlenmesi ve raporlanması için kullanılacak kavramlara bir giriş sağlamaktadır. Bu kılavuz, SKDM'nin zorunlu gerekliliklerine ekleme yapmamaktadır, ancak uygulamayı kolaylaştırmak için doğru yorumlamaya yardımcı olmayı amaçlamaktadır. [Ayrıntılar...](#)
- Borsa İstanbul, sürdürülebilirlik temalı borçlanma araçları için 4 yeni endeks hesaplamaya başladı. Kurum yaptığı açıklamada, "hem sürece katkıda bulunmak amacıyla sürdürülebilirlik temalı borçlanma aracı ihraçlarını ve bunların gruplar halinde getirilerini daha görünür kılmak hem de yatırımcıların dayanak varlık ve karşılaştırma ölçütü ihtiyaçlarını karşılamak" amacıyla böyle bir karar alındığını ifade etti. Kural setine göre, hesaplanacak 4 endeks şöyle; BIST YEŞİL ÖSBA EUROBOND ENDEKSİ (USD): Türk şirketleri tarafından yurtdışında USD cinsinden ihraç edilen ve SPK onayı ile "Yeşil Borçlanma Aracı " niteliğine sahip olan eurobond'ların USD cinsi getirilerini yansıtır. BIST YEŞİL ÖSBA EUROBOND ENDEKSİ (TL): Türk şirketleri tarafından

yurtdışında USD cinsinden ihraç edilen ve SPK onayı ile “Yeşil Borçlanma Aracı” niteliğine sahip olan eurobond’ların TL cinsi getirilerini yansıtır. BIST SÜRDÜRÜLEBİLİR ÖSBA EUROBOND ENDEKSLERİ (USD): Türk şirketleri tarafından yurtdışında USD cinsinden ihraç edilen ve SPK onayı ile “Sürdürülebilir Borçlanma Aracı” niteliğine sahip olan eurobond’ların USD cinsi getirilerini yansıtır. BIST SÜRDÜRÜLEBİLİR ÖSBA EUROBOND ENDEKSLERİ (USD): Türk şirketleri tarafından yurtdışında USD cinsinden ihraç edilen ve SPK onayı ile “Sürdürülebilir Borçlanma Aracı” niteliğine sahip olan eurobond’ların TL cinsi getirilerini yansıtır. Endekslerin hesaplanmasına 13 Mayıs tarihi itibarıyla başlandı. [Ayrıntılar...](#)

- Sürdürülebilir Gıda Platformu tarafından, gıda atığının azaltılması ve yönetimi amacıyla Sektör Kılavuzlarını yayımladı. Sektör olarak Kırmızı Et ve Kümes Hayvanları, Süt ve Süt Ürünleri, Alkolsüz İçecek, Bal ve Arı Ürünleri, Hububat, Kuru Meyve ve Çay belirlendi. Kılavuzlar, gıda üretim sektörlerinin gıda atık ve kayıplarını yönetmeye ve azaltmaya yardımcı olması ve sektörel bazlı, ulusal bir rehberlik sağlaması amacıyla hazırlanmıştır. Kılavuzda sektörel bazda yaşanan örnekler ile, gıda atık ve kaybın kaynağında azaltılması, kaynağında azaltılması mümkün olmayan durumlarda gıdanın kurtarılmasına ve Gıda Atığı Hiyerarşisine uygun olarak gerçekleştirilen çalışmalara dair örnekler paylaşılmaktadır. Gıda üretim sektörü bazında, gıda kaybının daha detaylı incelenmesi, önlemlerin alınabilmesi ve gıda kayıplarının en az yarı yarıya azaltılması amacıyla, kılavuzlarda sektörler kapsamlı şekilde ele alınmıştır. [Ayrıntılar...](#)

- AB endüstrisi için kritik hammaddelerin çeşitli, güvenli ve sürdürülebilir tedarikini sağlamayı amaçlayan Kritik Hammaddeler Tüzüğü, **3 Mayıs 2024** tarihinde AB Resmî Gazetesinde yayımlanarak **23 Mayıs 2024** tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanunla AB, yurt içi arzı güçlendirecek ve tek tedarikçilere olan bağımlılığı azaltacaktır. Kanun ile yeşil ve dijital dönüşüm ile savunma ve uzay sanayinde için kritik önem taşıyan iki malzeme listesi (34 kritik hammadde ve 17 stratejik hammadde) tanımlanmıştır. AB'nin yıllık hammadde tüketimine ilişkin kriterler belirlenmektedir. Buna göre, Birliğin stratejik hammadde tüketiminin en az %10'unun Birlik içindeki madencilik faaliyetlerinden karşılanması, %40'ının Birlik içinde işlenmesi, %25'inin Birlik içindeki geri dönüşüm faaliyetlerinden elde edilmesi gerekmektedir. Stratejik teknolojiler üreten büyük şirketlerin (pil, hidrojen, yenilenebilir enerji gibi) tedarik zincirlerine ilişkin olarak düzenli risk değerlendirmeleri yapmaları gerekecektir. Kanun, AB'de kritik hammaddelerin çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüştürülmesine yönelik kapasitelerin arttırılmasına yönelik kriterler oluşturmakta ve çeşitlendirme çabalarına rehberlik etmektedir. Ayrıca Kanun, geri dönüştürülmüş kritik hammaddeler için değer zincirleri oluşturarak döngüsellığı ve kritik hammaddelerin verimli kullanımını artıracak. [Ayrıntılar...](#)
- AB, sürdürülebilir ürünlere yönelik gereklilikleri belirleyen eko tasarım yönetmeliğini kabul etti. Yönetmelik, mevcut eko tasarım direktifinin yerini alıyor ve kapsamını enerji ürünlerinin ötesinde, AB pazarına sunulan her türlü ürünü kapsayacak şekilde genişletiyor. Düzenleme, birkaç istisna (ör. otomobiller veya savunma ve güvenlikle ilgili ürünler) dışında her türlü ürünü etkiliyor. Yeni yönetmelik, ürünün dayanıklılığı, yeniden kullanılabilirliği, yükseltilebilirliği ve onarılabilirliği gibi yeni gereklilikler, döngüsellığı engelleyen maddelerin varlığına ilişkin kurallar, enerji ve kaynak verimliliği; geri dönüştürülmüş içerik, yeniden üretim ve geri dönüşüm; karbon ve çevresel ayak izlerine yönelik kurallar getiriyor. Yeni düzenleme, satılmayan tekstil ve ayakkabıların imhasına doğrudan bir yasak getiriyor (KOBİ'ler geçici olarak hariç tutulacak) ve Komisyon'a gelecekte diğer ürünler için de benzer yasaklar getirme yetkisi veriyor. Çevrimiçi satılan ürünler söz konusu olduğunda, eko-tasarım düzenlemesi dijital hizmetler yasasıyla uyumlu hale getirilecek. [Ayrıntılar...](#)

- AB, '55'e Uygun' paketinin bir parçası olarak metan emisyonlarının izlenmesi ve azaltılmasına ilişkin bir yönetmeliği kabul etti. Yönetmelik, enerji sektöründe metan emisyonlarının ölçülmesi, raporlanması ve doğrulanması konusunda yeni gereklilikler getirirken, metan sızıntılarının tespit edilmesi ve onarılması, havalandırma ve alevlenmenin sınırlandırılması gibi azaltıcı önlemler, metan emisyonlarının önlenmesini amaçlamaktadır. Küresel izleme araçları, AB'ye yapılan petrol, gaz ve kömür ithalatından kaynaklanan metan emisyonları konusunda şeffaflık sağlayacaktır.

[Ayrıntılar...](#)